

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Ad eande[m] ueritatis r[ati]one[m] multu[m] illud ualere, q[uo]d ait filius,
nocte illa qua tradebat[ur], sed ego ueritate[m] dico uobis, expedit uobis
ut ego uada[m]: si autem abiero, mittam eum ad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

est, de filio dei, pcedem de semetipso dare uel pferre spiritum suum, spiritum sanctum, & ostendere uerba sua: Item in eodē libro scriptum est, Sapia edificauit sibi domū, & scidit columnas septē. Quid hoc est dicere, nisi quia uerbum dei, filius dei, naturam assumpsit siue corpus humanum, & eidem assumpto homini sanctū infudit septiformē spiritū. ¶ Hæc iccirco dicimus, quia fuere nonnulli maxime græcorum, qui dicerēt à solo patre, & nō etiā à filio, procedere hunc spiritum sanctum: quos tamen sancta Romana ecclesia, latinæ ecclesie columna, iam dudum per multa concilia, luce coruscans euangelica, & sup petram fidei firmiter stans fundata, sic reuerberauit, concentorem ex ipis græcis habens Athanasium catholicū atq; orthodoxum, ut iam nō sit nobis necesse quicq; addere, nisi quia spontaneum in sermonibus nostris huic processionī offerimus obsequium, & in scribendo de huiusmodi quoddam dulce in palato cordis ruminamus delectamentum. Tunc autē delectamentum hoc duplicatur, & spectatorem tantæ processionis latificat habundantius, si cum autoritate scripturæ ratio quoq; suppeditat, ut non dubitet intima fides, quod nō minus à filio, q̄ à patre, hic ambog; spiritus procedat, deus ex deo, non differens in substantia pax ambobus in maiestate, non dispar in gloria. Igitur, ut de ipsa processionē utiliter delectemur, & delectabiliter utilia loquamur, dicendum in primis, quot sint & qui sint modi processionis eiusdem sancti spiritus.

¶ Ad eandē ueritatis rationem, multū illud ualere, quod ait filius, nocte illa qua tradebatur, sed ego ueritatē dico uobis, expedit uobis ut ego uadā: si enim nō abiero, paraclētus nō ueniet ad uos, si autē abiero, mittā eū ad uos. Ca. XVIII.

Am quidem longe superius prælibatum est, sed nunc repeti & latius explanari causa postulat, quia pcessio sancti spiritus tribus effecta est modis secundum scripturas ueritatis. Primo, ut in principio, id est, in filio siue per filium crearentur omnia: inter quæ, ubi dictum est, & spiritus dei ferebatur sup aquas, maxima atq; pulcherrima narrat facta esse creatura, lux intellectualis, scilicet creatura angelica. Secundo ut spiritualibus donis humana exornaretur creatura: inter quæ maximū est illud, quod locutus est per Prophetas: tertio, ut in pœnitentiā & remissionē peccatorū daret, quod ante Christi aduentū nō fiebat. ¶ De isto effectu, processionis, qd est in remissionē peccatorū dari, qd dubitet hoc dicere, quia scdm hūc modū spūs sanctus à filio quoq; pcedit: Nam de illo quoq; dato, quo spūs idē diuisionis gratiæ distribuit, postmodū dicendū erit, quia nihilominus hoc etiā modo à filio, pcedit. De isto nūc dicere pstat, qd est in remissionē peccatorū dari quo sine dato nullus unq; hoim saluari potuit aut poterit. Hoc ergo in primis libeter (ut spero) & efficaciter accipiet auditor fidelis. Vado (ingt ipse filius dei) ad eū q me misit, & nemo ex uobis interrogat me quo uadis. Sed q̄ hæc locutus sum uobis, tristitia implebit cor uestrū. Sed ego ueritatē dico uobis, expedit uobis ut ego uadā. Si enim nō abiero, paraclētus nō ueniet ad uos. Si autē abiero mittā eā ad uos. ¶ Scio qdem & miror, locū hūc à quibusdā magnis & sanctis p̄ribus sic eē tractatū, ut dicerēt, aplos Chri circa ipm dñm nō potuisse habere dilectionē spūalē nisi p̄sentia sui subtraheret corpale, atq; hoc esse qd dicit, si enim nō abiero, paraclētus nō ueniet ad uos: si autē abiero, mittā eū ad uos. Deniq; talis huius præsentis capituli expositio, uerticē rei siue maiestati sacramenti, de q̄ tūc agebat in illa sacratissima coena, nō attingit: ut dicere nō dubitē, q̄ p̄ rei magnitudine seu p̄dere, sensus iste bonus qdē, sed nimium uidet exilis. ¶ Amplius autē & hoc dicere licet, qd nō iccirco factū est, qd hic p̄dixerat, tristitia implebit cor uestrū, q̄ corpale sui p̄sentia ascēdens in cœlū abfuit ab oculis eorū, imo & p̄inde magis gauisi sunt, sicut Lucas manifestius narrat, & factū est (inquies) dū b̄ndiceret ill, recessit ab eis & ferebat in cœlū, & ipsi adorātes regressi sunt in Hierlm cū gaudio magno. Vnde ergo cōtristari habebāt, aut unde tristitia impleuit cor ustrm. Nimirū de morte eius, de qua tā diu cōtristati sunt, donec uenit Maria magdalene, resurrexisset illū nunciās, hic (ingt Marcus) q̄ cū eo fuerāt lugētibus & flētibus. Hoc cinere (ings) fuit ire ad patrē, s. mori, qm dixit, & nunc uado ad eū q me misit. Plane hoc ad patrē ire fuit, à q̄ & coronādiserit gl̄ia & honor p̄pter eandē passionē mortis. An nō & hoc Euāgelista dicit, in initio eiusde sermonis: Sciēs (ingt) Iesus, q̄ uenit eius hora, ut transeat ex hoc mūdo ad patrē: itē q̄, sciēs (ait) q̄ omnia dedit eis p̄ in manus, & quia deo exiuit, & ad deum uadit.

† filii
Prouerbi. 9.
† excidit.
Error græcorum

Sup. ca. 11.
Triplex pcessio spūs san.

Spūs s. a filio
q̄q; procedit.

Ioh. 16.

Expositio in
sufficiens.

Tristitia implebit
cor ustrm.

Luc. 24.

Mar. 16.

Heb. 2.

Ioh. 13.

¶ Item